

O sodelovanju z Leopoldom in tičn'ce na širšem Slovenskem

Gospoda Leopolda Severja sem spoznal l. 2015 v Kongresu slovenstva, kjer je predstavil raziskovalne novosti s področja svoje zadnje knjige, *Tičnice iz naravoverja; zanesljivi kažipoti v slovensko prazgodovino* (samozaložba 2013, Male Lipljene). Zadoščalo je le nekaj stavkov, da sem dojel pionirskost njegovih spoznanj o starosvetnem poslavljanju naših (pra)prednikov od duše pokojnikov na tičnicah.

Ker je bil Leopold gospod stare šole in svojih spoznanj ni objavljajal v elektronski obliki, sem ga prosil, naj mi proda izvod svoje knjige. Ob tej priliki mi je še osebno razkazal nekaj tičnic na Dolenjskem in v širši okolici Ljubljane.

Ker so mnoga ledinska imena na Slovenskem zgodovinsko povedna, ni dvoma, da je gospod Sever odkril v tičnicah prvino prezrte slovenske starosvetnosti. Ko sem presenečeno ugotovil, da se tudi hrib nad Rakekom, kjer stanujem zadnja leta, imenuje Tičnica, sem o tem napisal sestavek za lokalno glasilo in [fotografiral večino cerkva na ožjem Notranjskem, ki imajo še zdaj na vrhu zvonika ptico, znak stare vere](#).

Imel sem srečo sodelovati z Leopoldom in dokumentirati nekaj novoodkritih tičnic. Skupaj z njegovim najtesnejšim sodelavcem, gospodom Matjažem Kremenškom, smo raziskali in dokumentirali Tičjak nad vasjo Toporje (po nemško Titschiak, Töpriach) nad Vrbskim jezerom, na slovenskoavstrijskem Koroškem, in Tičnico pod Šmarno goro. Zanju je izvedel Kremenšek, ki je sicer skupno odkril okrog trideset tičn'c. Jaz sem odkril le Tičnico pri Gradcu v Beli krajini in Tičarijo pod Buzetom, v hrvaški Istri. Jože Guardjančič pa je ugotovil, da so se na Primorskem taki kraji slovesa od duše rajnkih imenovali po sovi ali čuku, ki sta v ljudskem izročilu tudi povezana z onstranstvom.

Leopold Sever je do konca l. 2018 dokumentiral okrog dvesto takih ledinskih lokacij na širšem Slovenskem, torej tudi v zamejstvu (glej naslovni zemljevid), novoodkrite tičnice pa je nameraval vključiti v ponatisu svoje knjige. [V 81. letu starosti ga je, žal, prehitela smrt](#).

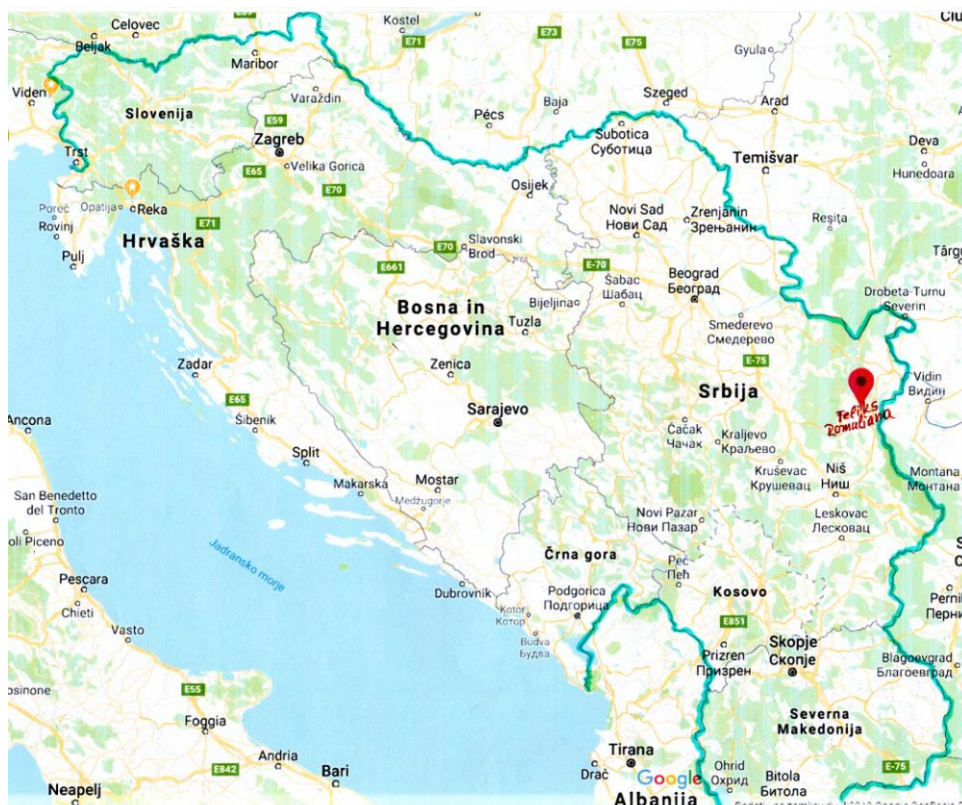

Hvala ti, Leopold, za svetel zgled domoljubja, raziskovalne pronicljivosti in zagnanosti!

Že nekaj časa sem nameraval opisati tičniški pogreb, ki ga obiskovalcem arheološkega najdišča [Felix Romuliana](#) predstavi tamkajšnji kustos, s čimer bi gotovo razveselil Leopolda. Ker nas je njegov nepričakovani odhod presenetil, mu v slovo posvečam zapis v nadaljevanju.

Starosvetno slovo od rimskega cesarja na srednjem Balkanu

Arheološko najdišče Gamzigrad oziroma Felix Romuliana se nahaja blizu Zaječarja v današnji vzhodni Srbiji (za boljšo predstavbo uporabljam zemljevid nekdanje SFR Jugoslavije).

Felix Romuliano (glej fotografijo iz zraka) sem obiskal dvakrat in si zapomnil kustosovo pripoved o nenavadnem posmrtnem slovesu – “utičenju” – rimskega cesarja Maksimilijana in njegove matere.

Galerij Maksimilijan (250–311) je bil po materi Tračan, torej balkanski domorodec in tudi zelo čeden, ki je v rimski vojski postal general. Bil je zanesljiv Dioklecijanov vojskovodja in pozneje rimski cesar – eden od šestih, ki so bili rojeni na tleh današnje Srbije – med svojimi domačimi

podaniki znan kot »govedar«, po očetovem poklicu. A to ni bila ovira, da se ne bi po svoji smrti povzpел v božanske višave – razglašen je bil za boga.

Še v času svojega vladanja je odredil gradnjo [veličastnega kompleksa palač, imenovane Felix Romuliana](#) (Srečna Romuliana) po svoji materi Romuli, ki jo je zelo ljubil. Ko sta umrla, je bilo truplo preneseno na kilometer oddaljeno vzpetino Magura in sežgano na grmadi.

V takratnem pogrebu je pokojnikovo truplo čakalo teden dni na končno slovo in v tem času se ni smelo govoriti o njem. Potem se je truplo sežgalo na grmadi, nato pa se je v zrak spustil orel (očitno edino primerna ptica za boga).

Čeprav se je na grmadi sežgala voščena lutka pokojnika, truplo pa pokopalo v zemeljni grobnici (*tumulusu*), je opisano utičenje pokojnikove duše lep dokaz tičniškega slovesa od pokojnika na srednjem Balkanu. Velja tudi pomniti, da je bil cesar Maksimilijan znan po preganjanju prvih kristjanov, kar dodatno dokazuje njegovo naravoversko starosvetnost.

Rakek, 26. kimavca (septembra) 2019

Mitja Fajdiga
urednik spletne Megalitska Slovenija

* * *